

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد / بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

علی جوگیر / ۰۷ مارچ ۲۰۲۴
استونکی: شاه محمود "سرتیر"
۱۳ مارچ ۲۰۲۴

د بشپړ طیف جنګ: د فلسطین په وړاندې د اسرائیلو د وسلو کارول

که څه هم د اکتوبر له ۷ راهیسي د ټولنیزو رسنیو د معلوماتو جګړه کتلې، فلسطینیان او د دوی ملاتړي باید د دوامداره ژبي پیرامیترو د مینځلو لپاره کار وکړي چې اسرائیل د اوږدې مودې راهیسي د ځان قرباني، ترهګر او صادق په توګه رامینځته کولو لپاره کرل شوي.

د عکس کړیډیټ: کړیډل

انګریزي ژبه یې متحرکه کړه او میدان ته یې واستوله.

نو د برتانیې د بهرنیو چارو وزیر لارډ هیلیفیکس د هغه وخت په هاوس آف کامنز کې د برتانیې د لومړي وزیر وینسټن چرچیل د وینا په اړه اعلان وکړ، وروسته له هغه چې هغه وکولی شو د خپل محافظه کار ګوند مخالفین قانع کړي چې د هټلر په وړاندې جګړې ته داخل شي.

په څو قطبي نړۍ کې چیرې چې لوی قدرتونه د نړیوال عامه افکارو د نفوذ لپاره لیواله دي، ژبه خورا ارزښت لري. "کلمې، بالاخره، زموږ د ارواښوونې ودانۍ بلاکونه دي" او د ښه او بد، سم او غلط په اړه زموږ د نظر ښه جوړوي.

د معلوماتو جگړه چې د لسيزو راهيسې د لويديځ محور او د هغې پراخې نړيوالې رسنۍ تر واک لاندې دي، د جيو پوليټيکل شطرنج بورډ په اړه زموږ نظرونو ته د شکل ورکولو په لټه کې دي. دا هغه جگړه ده چې د سوريې د جگړې په ډگرونو کې ټولو ته ښکاره شوه، بيا په اوکراين کې شدت پيدا شو او اوس پر غزې د اسرائيلو په بې رحمانه ډول وحشيانه پوځي بريد او د هغه د ۲.۴ ميليونو ملکي وگړو په وژلو سره د سقوط په حال کې دی.

اسرائيل د ځان د دفاع حق لري.

دا هر اړخيزه جمله چې د اسرائيلو لخوا د فلسطين د ۷۵+ کلونو ظلم او اشغال په جريان کې کارول کيږي اکثراً د دوی د نه منلو وړ کړنو لپاره په پټه توگه د توجيه کولو په توگه کار کوي. د بشري حقونو د سرغړونو لپاره د حساب ورکونې په وړاندې دا ډال نه يوازې د اسرائيلو حکومت لخوا کارول شوی، بلکې د لويديځ مشرانو ترمنځ هم غبرگون موندلی دی.

دې بيانيې د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په ۷ د حماس په مشرۍ د مقاومت عملياتو، الاقصی سيلاب څخه وروسته نوي جريان ترلاسه کړ. د هغې سمدستي وروسته، د متحده ايالاتو ولسمشر جو بايډن ژمنه وکړه چې ډاډ ترلاسه کړي چې اسرائيل "د ځان د دفاع لپاره څه ته اړتيا لري" د هغه [اعلان وکړ](#). د سپينې ماڼۍ په منبر کې چې هغه د اسرائيلو لومړي وزير بنيامين نتنياهو ته ډاډ ورکړی دی: "اسرائيل حق لري د خپل ځان او خلکو څخه د بشپړې دفاع حق ولري".

ورته احساسات د اکتوبر په ۷ وروسته د برتانيا لومړي وزير ريشي سناک لخوا توجيه شوي، چا چې په X کې [يوسټ وکړ](#) چې اسرائيل د ځان د دفاع لپاره "بشپړ حق" لري، وروسته د اروپايي اتحاديې يو شمير مشرانو د "د ځان د دفاع لپاره د اسرائيلو د حق څخه د دوی ملاتړ" [ډاډ ترلاسه کړ](#). د بشردوستانه او نړيوال قانون سره سم.

د امريکا د بهرنيو چارو وزير انتوني بلينکن د نومبر په مياشت کې اشغال شوي دولت ته د خپل سفر په ترڅ کې نه يوازې د "د ځان د دفاع له حق" څخه د واشنگټن په ملاتړ ټينگار وکړ بلکې تر دې حده يې وويل چې "دا کار مکلف دی".

د نسل وژنې حق

د "د ځان د دفاع حق" دا ادعا د هغه ژبني او تصوراتي وسلو د يوې مهمې برخې په توگه کار کوي چې د امريکا په ملاتړ د اسرائيلو حکومت لخوا په اشغال شوي فلسطين او د لويديز آسيا په پراخه سيمه کې کارول کيږي. په داسې نړۍ کې چېرې چې داستانونه د عامه افکارو په جوړولو کې د تسلط لپاره سيالي کوي، د اصطلاحاتو اهميت له پامه غورځول کيدی نشي. اسرائيل د فلسطين مسلې په اړه د خپل داستان د پرمختگ لپاره په ښه توگه له ژبني اړخه او ستراتيژيک ابهام څخه کار اخيستی، که د تاريخي بياکتنې، پخوانيو شخړو او يا د الاقصی سيلاب په څير معاصرو پيښو له لارې.

د کريپل کالم ليکونکي شرمين نارواني په ۲۰۱۲ کې پدې اړه [ليکلی](#)، په جيوپوليټيک کې د يوې مهمې وسيلې په توگه د "عامه ډيپلوماسۍ" په اهميت ټينگار کوي. هر هغه څه چې د هولوکاسټ، د يهودو ضد او د هغه ځمکې په اړه د تاريخي يهودي حقونو په اړه افسانې چې دوی ته د خدای تعالی لخوا ورکړل شوي دي غوښتنه کوي" ټول د اسرائيلو د شتون او د ځان د دفاع حق ساتي.

په هر صورت، دا ډول داستانونه د ضعيفت واقعيت پټوي: يو ځواکمن نيواکگر ځواک چې د يو زبر ځواک لخوا يې ملاتړ کيږي، د اصلي خلکو په وړاندې د دوی د دفاع لپاره دوديز پوځ پرته.

د کلمو جگړه

گوستاو لی بون، د ډله ایز اروپاوهني بنسټ ایښودونکی، په خپل کتاب کې د خلکو اروپاوهنه پیل کوي، هغه څه چې هغه "انځورونه، کلمې او جملې" د یو مستقیم فکتور په توګه بولي چې د خلکو د نظرونو په جوړولو کې مرسته کوي: خلک خپل تخیل جذبوي او د مناسبو کلمو او جملو په هوښیار او سم کارونې سره هڅوي او که موږ یې په هنر او تکتیک سره وکاروو نو دوی کولی شي پټ ځواک ولري. دا د ډیری خلکو په روح کې خورا پیاوړی طوفان راڅرګندوي، مګر دا هم پوهیږي چې څنګه دوی آرام کړي. هغه کلمې چې معنی یې په سمه توګه ټاکل ستونزمن وي هغه هغه دي چې ځینې وختونه د نفوذ او عمل کولو خورا لوی وړتیا لري.

په غزه باندې د ۲۰۰۸ کال د اسراییلو د برید وروسته، جمهوري غوښتونکي نظریوښتونکي او سیاسي ستراتیژیست ډاکټر فرانک لونتز د "د اسراییلو پروژې د ۲۰۰۹ نړیوال ژبي قاموس" تر سرلیک لاندې یوه څېړنه لیکلې، چې د [اسراییلو پروژې](#) په نوم د یوې ډلې لخوا د هغو کسانو لخوا کارول کیږي چې "د جګړې په لومړۍ کرښه کې دي. د اسراییلو لپاره د رسنیو جګړه.

په دوهم څپرکي کې، د "کلمو لغتونه چې کار کوي"، سرلیک لاندې لونتز وړاندې کوي "زموږ د اړیکو په هڅو کې د لومړي ځل لپاره ... د ځانګړو کلمو، جملو او مفکورو یوه A-Z لغت چې باید د هر ډول اسراییل پلوه اړیکو بنسټ وي. هڅه "لاندې د هغه د اصطلاحاتو له لغت څخه یوازې یو څو مثالونه دي:

د راکټونو انساني کول: یو روښانه انځور انځور کړی چې ژوند په اسراییلو ټولنو کې څه ډول دی چې د برید لپاره زیان منونکي دي. هو، د راکټي بریدونو شمیره په ګوته کړی چې پېښ شوي. مګر سمډلاسه دا تعقیب کړی هغه څه چې د بمونو پناه ځای ته د شپې تګ کولو په څیر دی.

'سوله له سیاسي سرحدونو مخکې: 'دا د دې په اړه د خبرو کولو لپاره غوره جمله ده چې ولې د دوه دولتونو حل اوس حقیقت نه دی. لومړی باید راکټونه او جګړه ودرول شي. بیا دواړه خلک کولی شي د سیاسي سرحدونو په اړه خبرې وکړي.

'د حق لپاره: 'دا د 'مستحق' په پرتله پیاوړې جمله ده. دا جمله په مکرر ډول وکاروئ، په شمول: هغه حقونه چې اسراییل او عرب دواړه په اسراییلو کې ترې برخمن دي، د سولې حق چې اسراییل او فلسطینیان یې حق لري، او د اسراییلو حق چې د راکټي بریدونو په وړاندې د خپلو ملکي وګړو دفاع وکړي.

د داستان لاسوهنه او ژبني تاکتیکونه

د "عرب-اسرائیل شخړې" په شاوخوا کې د داستان د کنټرول لپاره د تاریخي هڅو درک کول د دې اړخونو د روښانه تعریف یا پېژندنې نشتوالی سره پیل کیږي. دا ابهام د مسلې په تعریف کې د لاسوهنې او انعطاف وړ کولو ته اجازه ورکوي. په پایله کې، د لغتونو او اصطلاحاتو انتخاب په ګوته شوی چې د فلسطین د مسلې په شاوخوا کې بحث ته شکل ورکوي.

[سترو نړیوالو رسنیو او سیاسي مشرانو په تدریجي ډول د اشغال پر وړاندې مقاومت د عربي - اسراییلو د جګړې د تاریخي انځور په توګه د فلسطین - اسراییلو ترمنځ په ټکر کې جوړ کړی او بیا یې د حماس/فلسطین اسلامي جهاد او \[اسراییلو\]\(#\) ترمنځ مقابلي ته محدود کړی دی. لوېدیځ مطبوعات او لویې رسنۍ هم د "اسرائيلي يرغل" پرځای "جګړه" په څېر اصطلاحاتو کارولو ته لېواله دي او د فلسطینیانو وژنه د اسراییلو لخوا د "وژل شوي" پرځای "مړ" په توګه د ټاکلو په لټه کې دي.](#)

د کمولو دغه کړنلاره د شخړې پیچلتیا کموي او د مخالف لوري د ادارې کمولو په وخت کې د اسراییلو په رول ټینګار کوي. برسیره پردې، ډیر کارول شوي اصطلاحات لکه "تنازع" د نورو لنډو اصطلاحاتو ځای نیسي، داستان نور هم ساده کوي.

د اسراییلو د تل پاتې انځور سره سم ځان د یو قرباني په توګه وړاندې کوي، دا د [هولوکاسټ د وسلو](#) په واسطه خواخوږي ترلاسه کوي او په نړیواله کچه ملاتړ ترلاسه کوي د خپل ځان په توګه موقعیت لري او د "د ځان د دفاع مشروع حق" ادعا کوي .

اسراییلو او امریکا هم [د صهیونیزم پر ضد د صهیونیزم سره یو ځای شوی دی](#) او د یهودانو پر ضد یې د خپلو سیاستونو نیوکې له تعصب سره برابرې کړي دي. دا اختلاط د هغو اشخاصو په وړاندې د یهودیت ضد تورو لامل شوی چې پر اسراییل نیوکه کوي، لکه [د پوهنتون رییسان](#) ، داسې داستان ته دوام ورکوي چې د فکري اختلاف مخه نیسي.

اسراییلي رسنۍ په غزه او لویدیځه غاړه کې د مقاومت د جنګیالیو د وژلو د بیانولو لپاره د " [بی طرفه کولو](#) " په څېر "سخته" اصطلاحات کاروي، داسې ژبه کاروي چې په فلسطینیانو باندې احساساتي اغېزې کمې کړي او د پېښو یوه پاکه بڼه وړاندې کړي او د هغوی بې انساني کول هم وړاندې کړي .

لیکل او بیرته جنګ کول

دا مهمه ده چې دا وپېژندل شي چې د فلسطین مسلې ته نږدې لغت او د لویدیځې آسیا په سیمه کې د اسراییلو په وړاندې پراخ مقاومت د داستانونو او اجتماعي شعور په جوړولو کې مهم رول لوبوي. دا د ژبني جګړې ډګر، چې ډیری وختونه له پامه غورځول کیږي، د اوسنۍ جګړې د محرکاتو او د پېښو د جوړښت د پوهیدو لپاره اړین دی. د بېلګې په توګه، د الاقصی له سیلاب وروسته، اسراییلو په ستراتیژیک ډول د خپل [حسباره](#) وسایلو څخه د یو ځانګړي داستان د تبلیغ لپاره کار واخیست. په دې داستان کې د اسراییلو د "د ځان د دفاع حق" ادعا هم شامله وه، کوم چې اسراییل د خپلو اعمالو توجیه کولو لپاره د قرباني په توګه ګمارل .

برسیره پردې، اسراییل د حماس لخوا نیول شوي اشخاص د "توقیفیانو" یا "بندیانو" په ځای د "یرغمل" په توګه یادوي، چې د دوی احتمالي کاروني د انساني سپر په توګه او د وژونکي غبرګونونو توجیه کول دي. په غزه کې د فلسطینیانو اجباري بې ځایه کیدل د "بدلون" یا " [انتقال](#) " په توګه لیبیل شوي، یو خوشبینی چې موخه یې د وضعیت د شدت کمول دي .

پداسې حال کې چې اسراییل په پیل کې د رسنیو او قانوني اغیزو کمولو لپاره خپلو نظامي اقداماتو ته د "ځمکنی تمرین" په توګه اشاره وکړه، وروسته یې د نړیوال ملاتړ ترلاسه کولو لپاره خپل بې توپیره تیري د "ترهګری پر وړاندې جګړه" وبلله. [د دې طرحې موخه دا وه چې حماس د داعش په څېر د یوې ترهګری ادارې په توګه انځور کړي](#) ، د لویدیځ احساسات راپاروي او دا تصور له منځه یوسي چې په غزه کې بې ګناه خلک شتون لري.

لکه څنګه چې د مقاومت محور ډیری وختونه تکرار شوي، دا جګړه په ډیری محاذونو کې جنګیزي - نه یوازې په فزیکي ډګر کې بلکې د انلاین پروپاګنډ په ډګر کې. په هر صورت، د معلوماتو په جګړه کې د ځواک د عدم توازن له منځه وړل هیڅ اسانه کار نه دی. د الفاظو او افکارو جګړه د فلسطین د مقاومت د غورځنګونو او د فلسطین د پلوي غرونو د مبارزې لپاره یو اړین کار دی. د داستان په بشپړه توګه د فلج کولو فرصت - اوس چې اسراییلو په غزه کې د صهیونیزم تر ټولو بده څېره په ډاګه کړې - په بشپړه توګه را رسېدلې ده، او د اسراییلو د مظلومیت افسانه باید د تل لپاره له منځه یوړل شي.